

Bijlage 2 -Notitie griffie achtergrond keuzes bij artikel 34 Reglement van Orde voorheen artikel 42.

Vraagrecht

Voor het inrichten van het concept artikel over vragenrecht/vragenuur hierbij de volgende onderdelen met afzonderlijke toelichtingen:

1. Wat staat er in het nu nog geldende Reglement van Orde over vraagrecht?
2. VNG concept
3. Voorstel nieuw artikel 34 vraagrecht.

1. Wat staat in het nog geldende Reglement van Orde ?

In het huidige reglement van orde is de volgende bepaling omtrent mondeling vraagrecht tijdens de raadsvergadering opgenomen:

Artikel 42 Spreekrecht:

1. Aan het begin van elke vergadering kan een lid mondeling vragen stellen aan het college omtrent het door dat college en/of een lid van dat college gevoerde bestuur.
2. Het lid dat mondelinge vragen wil stellen, meldt dit onder aanduiding van het onderwerp schriftelijk bij de voorzitter aan, uiterlijk om 12.00 uur op de dag van de vergadering waarin het stellen van mondelinge vragen plaatsvindt.
3. De voorzitter kan weigeren een onderwerp aan de orde te stellen, indien hij het onderwerp niet voldoende nauwkeurig omschreven acht. De voorzitter maakt aan het begin van de vergadering bekend welke onderwerpen niet aan de orde gesteld zullen worden.
4. De voorzitter bepaalt de volgorde waarin de onderwerpen aan de orde worden gesteld.
5. De vragensteller wordt voor ten hoogste twee minuten het woord verleend om aan een lid of meerdere leden van het college vragen te stellen en een toelichting te geven. Het betreffende lid van het college wordt ten hoogste twee minuten het woord verleend om de vragen te beantwoorden.
6. Naar aanleiding van het gegeven antwoord kunnen raadsleden in tweede termijn nog nadere vragen stellen, mits die hetzelfde onderwerp betreffen. De maximale spreektijd in tweede instantie bedraagt één minuut.
7. Tijdens het stellen van mondelinge vragen worden geen interrupties toegelaten.

Toelichting:

Het kopje spreekrecht dekt niet de lading: het gaat om het vraagrecht van leden van de raad om aan het college vragen te stellen over onderwerpen van gevoerd bestuur. Spreekrecht is van toepassing bij de huidige commissieregeling waarbij er door inwoners/belanghebbendenspreekrecht kan worden aangevraagd bij de commissie waar binnen het onderwerp valt.

2. VNG concept voorstel artikel 34- vraagrecht

Bij VNG wordt het volgende aangegeven als mogelijkheid vragenuur of half uur:
(voorbeeld tekst):

1. Op [...] (bijvoorbeeld iedere eerste donderdag van de maand) om [...] uur is er een vragenuur, tenzij bij de voorzitter geen vragen zijn ingediend. In bijzondere gevallen kan het presidium bepalen dat het vragenuur op een ander tijdstip wordt gehouden. De voorzitter bepaalt op welk tijdstip het vragenuur eindigt.
2. Raadsleden die tijdens het vragenuur vragen willen stellen, melden dit onder aanduiding van het onderwerp ten minste [...] (bijvoorbeeld 48) uur voor aanvang van het vragenuur bij de voorzitter.
3. De voorzitter bepaalt de volgorde waarin aangemelde onderwerpen tijdens het vragenuur aan de orde worden gesteld alsmede de spreektijd voor de vragensteller, de overige raadsleden, het college en de burgemeester.
4. Per onderwerp wordt aan de vragensteller het woord verleend om één of meer vragen aan het college of de burgemeester te stellen en een toelichting daarop te geven. Na de beantwoording daarvan krijgt de vragensteller desgewenst het woord om aanvullende vragen te stellen.
5. De voorzitter kan aan andere raadsleden het woord verlenen om hetzij aan de vragensteller, hetzij aan het college of de burgemeester vragen te stellen over hetzelfde onderwerp.
6. Tijdens het vragenuur worden geen moties ingediend en geen interrupties toegelaten.]

Toelichting VNG op concept artikel 34:

Artikel 34. Vragenuur

Deze bepaling vormt een invulling van artikel 155, eerste lid, van de gemeentewet met betrekking tot het vragenrecht

Bewust is er gekozen voor een algemene regeling van het vragenuur. Veelal fungeert de rondvraag in de raadsvergadering als een mogelijkheid tot het stellen van vragen. In een dualistisch stelsel is het echter niet meer vanzelfsprekend dat de ter zake kundige wethouder aanwezig is. Om die reden en omdat het de herkenbaarheid van de controlerende taak van de raad ten goede komt, kan hiervoor een aparte gelegenheid gecreëerd worden. De drempel om vragen te stellen wordt verlaagd en de media-aandacht voor de lokale politiek kan worden vergroot. In het vragenuur krijgt de raad de mogelijkheid over vooraf ingebrachte onderwerpen (leden van) het college aan de tand te voelen.

Wat is het verschil met het recht van interpellatie? (artikel 155 gemeentewet, tweede lid)

Het karakter van het vragenuur verschilt dan ook van het recht van interpellatie. Het recht van interpellatie heeft als instrument een zwaarder politiek karakter. Leden van de raad kunnen aan het college inlichtingen vragen over het door hem gevoerde bestuur, voor zover dat niet bij geagendeerde onderwerpen aan de orde komt.

Raadsleden vragen daarmee leden van het college zich te verantwoorden voor het door hen gevoerde bestuur. Het vragenuur kan bijvoorbeeld voorafgaand aan de raadsvergadering worden gehouden. Wel is het voor de herkenbaarheid voor de burgers raadzaam om het vragenuur op een vast tijdstip te houden.

In het tweede lid is een aanmeldingstermijn voor vragen opgenomen vanwege het feit dat de wethouders moeten worden uitgenodigd om antwoord te kunnen geven op de vragen van de raadsleden.

3.Voorstel artikel 34 nieuw Reglement van Orde

Vragenhalfuur

1. In het begin van de raadsvergadering is er een vragenhalfuur, waarin leden van de raad vragen kunnen stellen aan het college van burgemeester en wethouders over actuele zaken betreffende het gevoerde bestuur, tenzij er via de griffier bij de voorzitter geen mondelinge vragen zijn ingediend. In bijzondere gevallen kan het presidium bepalen dat het vragen halfuur op een ander tijdstip wordt gehouden. De voorzitter bepaalt op welk tijdstip het vragen halfuur eindigt. Het vragen halfuur eindigt in elk geval een half uur na aanvang.

2. Het raadslid dat tijdens het vragenhalfuur vragen wil stellen, meldt dit onder aanduiding van het onderwerp ten minste 24 uur voor aanvang van het vragen halfuur schriftelijk bij de griffier en de voorzitter.

3. De voorzitter kan weigeren een onderwerp aan de orde te stellen indien hij het onderwerp niet nauwkeurig omschreven acht, indien het onderwerp in de betreffende raadsvergadering aan de orde komt of indien het onderwerp niet tot het door het college gevoerde bestuur kan worden gerekend. Er zijn niet al schriftelijke vragen over hetzelfde onderwerp ingediend.

4. De voorzitter bepaalt de volgorde waarin aangemelde onderwerpen tijdens het vragenhalfuur aan de orde worden gesteld alsmede de spreektijd voor de vragensteller, de overige raadsleden, het college en de burgemeester.

5. Per onderwerp wordt aan de vragensteller het woord verleend om één of meer vragen aan het college of de burgemeester te stellen en een korte toelichting daarop te geven. Na de beantwoording van het college of burgemeester krijgt de vragensteller desgewenst het woord om aanvullende vragen te stellen.

6. De voorzitter kan aan andere raadsleden het woord verlenen om hetzij aan de vragensteller, hetzij aan het college of de burgemeester vragen te stellen over hetzelfde onderwerp.

7. Tijdens het vragenuur worden geen moties ingediend en geen interrupties toegelaten.

Toelichting nieuw artikel vragen halfuur:

In het nog geldende reglement van orde staat ook een bepaling opgenomen over de mogelijkheid tot het stellen van vragen van raadsleden aan college.

Wat wordt vanuit de wet als algemene doel hiervan gezien?

Doel van het vragen halfuur/uur is om informatie of een uitspraak te krijgen over een actueel onderwerp. Het is niet de insteek om een debat te voeren; hiervoor zijn andere instrumenten mogelijk ter agendering.

Bij het nog geldende (oude)artikel is er een keuze gemaakt in tijdslimieten per onderwerpen en beantwoording: uiteraard kan hier weer voor gekozen worden maar met het nieuwe voorstel zijn er aantal zaken anders ingericht: bij het nieuwe voorstel is het vraagrecht als vast agendapunt in de raadsvergadering verankerd waarbij uiteraard hetzelfde blijft om ook met een aantal spelregels wat betreft onderwerp, schriftelijke indiening en wijze van behandeling tijdens de vergadering het de keuze is aan raadsleden om hier wel of geen gebruik van te maken.

Met het nieuwe voorstel wordt er een vast agendapunt neergezet, wordt de maximale tijdsduur van het agendapunt bepaald (niet per onderdeel) en zijn er meer richtlijnen gegeven over de mogelijke onderwerpen (niet op agenda raadsvergadering, niet al onderwerp schriftelijke vragen etc.)

Bij de controle van de werkwijze bij andere gemeenten komt naar voren dat in de regel dit vraagrecht als vast agendapunt staat geagendeerd (vrijwel altijd bij het begin van de vergadering, niet aan het eind) waarbij er op lokaal niveau regels zijn toegevoegd over de eisen van actualiteit, urgentie van onderwerp, tijdslimiet van totale duur en soms maximaal aantal vragen per fractie per ingediend onderwerp. Deze invulling is uiteraard aan de raad zelf.